

בש"פ 4934/17 - מדינת ישראל נגד סאבר אבו עזא

בבית המשפט העליון

בש"פ 4934/17

לפני:
המבקשת:
כבוד השופטת א' חיות
מדינת ישראל

נגד

המשיב:
סאבר אבו עזא

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים),
התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד מורן פולמן

בשם המשיב: עו"ד אמיר נבון; עו"ד חמוטל פז

החלטה

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996.

1. נגד המשיב, יליד דצמבר 1990, הוגש ביום 29.9.2016 כתב אישום לבית משפט השלום בבאר-שבע המייחס לו עבירות פריצה וגניבה מרכב, חדירה לחומר מחשב, הטרדה מינית ופגיעה בפרטיות, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה ברכב באופן נמהר ופזיז, חבלה לרכב (שלוש עבירות) והשמדת ראיה. על פי המתואר באישום הראשון פרץ המשיב לרכבה של המתלוננת וגנב את הטלפון הנייד שלה. המשיב הפעיל את הטלפון ופרסם בחשבון ה"אינסטגרם" של

עמוד 1

המתלוננת שתי תמונות אינטימיות שלה שמצא בטלפון. בעקבות כך עלה מספר ה"עוקבים" בחשבון האינסטגרם של המתלוננת לאלפים והתמונות הופצו ברחבי המרשתת. על פי המתואר באישום השני, בעת ששוטרים ניסו לעצור את המשיב הוא נמלט מהם, נהג בדרך נמהרת שיש בה כדי לסכן חיי אדם וגרם נזק לכלי רכב ולעוברת אורח. על פי המתואר באישום השלישי, במהלך חקירתו במשטרה נותר המשיב לבד בחדר החקירות כשעל השולחן מונח הטלפון הנייד שנתפס ברשותו. המשיב נטל את הטלפון הנייד, הסתיר אותו על גופו וביקש לצאת לשירותים. כשהיה בתא השירותים, פירק המשיב את הטלפון הנייד, הסתיר אותו מאחורי האסלה, השליך את כרטיס הסיים, הסוללה ומכסה הסוללה לתוך האסלה והוריד את המים, על מנת למנוע את השימוש בהם כראיה.

הליכי המעצר

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, עתרה המדינה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו. ביום 23.11.2016 קבע בית משפט השלום כי הונחה "תשתית ראייתית לכאורית, טובה, מוצקה ... ביחס לכל אחד מהאישומים והרבה מעבר לנדרש בהליך זה" והורה על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. בתסקיר המעצר מיום 18.12.2016 צוין כי המשיב מוכר כנכה על ידי המוסד לביטוח לאומי וכי במהלך מעצרו נולדה לו בת בכורה, שאותה טרם ראה. עוד ציין שירות המבחן כי בין השנים 2009-2013 היה המשיב מעורב בעבירות רכוש, איומים, תקיפה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והפרת הוראה חוקית, ובדצמבר 2011 נדון לעונש של 15 חודשי מאסר בשל ביצוע עבירות שימוש ברכב ללא רשות, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו וניסיון לגניבת רכב. שירות המבחן הוסיף וציין כי בשנת 2009 נעצר המשיב ושולב בקבוצה טיפולית, הגיע למרבית המפגשים ושיתף פעולה, אך בהמשך הוא נעצר בשנית ואף הפר תנאים מגבילים. נוכח דיווחיו של המשיב על היעדר יכולת להפעיל טכנולוגיות מתקדמות, סבר שירות המבחן כי ספק אם בשגרת יומו הוא צופה בתכנים בעלי אופן מיני באמצעים טכנולוגיים. שירות המבחן העריך כי המשך מעצרו של המשיב עלול להביא להעמקת מעורבותו הפלילית, ונוכח התרשמותו החיובית מחלופת המעצר והמפקחים המוצעים, גילו הצעיר, לידת בתו, וההתמתנות המסוימת במעורבותו הפלילית המליץ שירות המבחן לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בבית אמו בתל-שבע, בפיקוח הערבים שהוצעו, למעט אמו. עוד המליץ שירות המבחן כי המשיב ישהה בתנאי מעצר בית מלאים, תיאסר עליו הגישה לאמצעים אלקטרוניים והוא יועמד בפיקוח מעצר של שירות המבחן למשך שישה חודשים שבמהלכם ישולב בקבוצה טיפולית.

3. בהחלטתו מיום 26.12.2016 קבע בית משפט השלום (השופטת הבכירה ש' שטרית) כי ניתן היה להסתפק בחלופת מעצר מתאימה בעניינו של המשיב. עם זאת, הפצת תמונותיה של המתלוננת, התחכום שבהחלפת הסיים בטלפון הנייד, ההימלטות מהשוטרים והעובדה כי "בעזות מצח וללא מורא תחת אפם של השוטרים והחוקרים בחדר החקירות" נטל המשיב ראייה מרכזית, השמיד אותה ובהמשך שיקר בנוגע לכך, מלמדים כי אין ליתן במשיב אמון. בית המשפט הוסיף כי תסקיר שירות המבחן "מנותק לחלוטין" ממעשי המשיב ומאישיותו, כי ההמלצה לשחרר אינה סבירה וכי נוכח המעשים המיוחסים למשיב, נראה כי המעצר אין בו כדי להרתיעו. מטעמים אלו כולם, החליט בית המשפט על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו.

4. ערר שהגיש המשיב לבית המשפט המחוזי על החלטת המעצר נדחה ביום 25.1.2017. נקבע כי התשתית הראייתית נגד המשיב מבוססת היטב, וכי המשיב לא נרתע מכל דרך לשבש את החקירה. דברים אלו בשילוב עברו הפלילי של המשיב מלמדים, כך נקבע, על מסוכנות ממשית מצידו שאותה לא ניתן לאיין באמצעות חלופת מעצר. בקשה למתן רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי נדחתה ביום 13.3.2017 (בש"פ 1677/17, השופטת ע' ברוך) ונקבע כי:

שתי הערכאות שדנו בתיק לא נתנו מענה מניח את הדעת לסוגיה שהעלה המבקש, שלפיה בדיקה אלקטרונית גילתה כי בעת העלאת תמונות העירום ל"אינסטגרם" לא יצא ממכשיר הטלפון של המתלוננת כל אות המעיד על כך שנעשה באמצעותו שימוש ברשת האינטרנט; גם המשיבה לא נתנה דעתה לטענות אלה של המבקש - בטיעוניה לפני שתי הערכאות הקודמות, כמו גם בתשובתה לבקשה שלפניי. עם זאת, מכלול הראיות נגד המבקש בשני האישומים האחרים די בו כדי להותיר אותו במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים נגדו.

עוד נקבע, כי גם אם לא קיימת תשתית ראייתית התומכת בהפצת התמונות על ידי המשיב, המעשים האחרים המיוחסים לו בצירוף עברו הפלילי מצביעים על מסוכנות גבוהה הנשקפת ממנו, ואין בחלופת המעצר שהוצעה כדי להפחית באופן משמעותי ממסוכנות זו.

5. בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר נדחתה ביום 8.6.2017, וביום 2.7.2017 דחה בית המשפט המחוזי ערר שהגיש המשיב וקבע כי לא ניתן לומר שמאז ההחלטה בבש"פ 1677/17 חל כרסום בראיות. אשר לטענת המשיב בדבר חלוף הזמן, נקבע כי מאז ניתנה ההחלטה בבש"פ 1677/17 חלפו כשלושה חודשים וחצי ועל כן "לא ניתן לומר כי מאותה עת חלף זמן שיחייב" את שחרורו.

ההליך העיקרי

6. ביום 12.1.2017 הוקרא למשיב כתב האישום ונקבעו ארבעה מועדי הוכחות לחודשים אפריל ומאי. ביום 9.3.2017 נמסר מענה מפורט לכתב האישום וביום 2.4.2017 התקיימה ישיבת ההוכחות הראשונה במהלכה נשמעה עדותם של חמישה עדי תביעה. ישיבת ההוכחות שנקבעה ליום 6.4.2017 נדחתה, לבקשת המשיב, נוכח טענתו כי צפויה להתבצע השלמת חקירה מהותית. בעקבות אותה השלמת חקירה הגיש המשיב ביום 23.4.2017 מענה מתוקן לכתב האישום שבו הודה באישום השלישי והעלה טענת אליבי בנוגע לאישום הראשון. נוכח הודייתו באישום השלישי, קיבל בית המשפט, בהסכמת המדינה, את בקשת המשיב לבטל את מועד ההוכחות שנקבע ליום 24.4.2017 אשר יוחדה לשמיעת עדי תביעה בקשר לאישום זה. ביום 8.5.2017 התקיימה ישיבת הוכחות שנייה ונשמעו חמישה עדי תביעה נוספים. בית המשפט קבע מועדים לסיום פרשת התביעה ליום 28.6.2017 ולסיום פרשת ההגנה ביום 10.7.2017. בדיון שהתקיים ביום 28.6.2017 העיד עד תביעה אחד, אך בשל הסתייגות המשיב ממסמכים שהגיש המדינה, נקבע כי שני עדי תביעה נוספים יישמעו ביום 16.7.2017 וכי באותו מועד תישמע גם עתירה לגילוי ראיה שהגיש המשיב. ואולם, עדי התביעה לא התייצבו לדיון שהתקיים ביום 16.7.2017, ונוכח נסיבות אישיות ואילוצים של באי-כוח המשיב, נקבעו שני דיונים לאחר פגרת בתי המשפט בימים 12.9.2017 (לסיום פרשת התביעה ותחילת פרשת ההגנה) ו-18.9.2017 (לפרשת ההגנה וסיכומים).

טענות הצדדים

7. ביום 29.6.2017 חלפו תשעה חודשים ממעצרו של המשיב ומשמשפטו טרם הסתיים, עתרה המדינה להארכת המעצר בתשעים ימים. לטענת המדינה המעשים המיוחסים למשיב מלמדים על המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו, המתעצמת נוכח עברו הפלילי. המדינה מוסיפה וטוענת כי מן המשיב נשקף חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט, בשים לב למעשים המיוחסים לו באישום השני והשלישי. אשר לקצב התקדמות ההליך העיקרי, הודיעה המדינה כי היא נכונה לכך שייקבעו דיונים במהלך פגרת בתי המשפט.

8. המשיב מצדו טוען כי יידרש להעיד למעלה מארבעה עדים, למעט הנאשם, שכן מדובר בתיק סבוך המצריך שמיעת מומחים בתחום הסייבר. לגישת המשיב חלוף הזמן מצדיק בחינה נוספת של המלצות שירות המבחן ומעצרו בפיקוח אלקטרוני או שחרורו לחלופת מעצר.

9. בתום הדיון שהתקיים בבקשה ביום 13.7.2017 התבקשה המדינה להגיש הודעה מעדכנת באשר להתקדמות הדיון ובייחוד באשר למועד הנוסף שייקבע לסיום פרשת ההגנה ולסיכומים, מתוך הנחה כי מועד זה ייקבע בקרוב מאוד "שכן הגיעה העת לסיום שמיעתו של ההליך". בהודעה המעדכנת מיום 18.7.2017 ציינה המדינה כי עדי התביעה לא הגיעו לדיון שהתקיים ביום 16.7.2017 וכי שני דיונים נוספים נקבעו במהלך חודש ספטמבר, כאמור.

דיון

10. כפי שפורט בהחלטתה של השופטת ע' ברון בבש"פ 1677/17 הנ"ל, המעשים המיוחסים למשיב, אשר נמלט משוטרים תוך פגיעה בכלי רכב וסיכון חיי אדם והשמיד ראייה במהלך חקירתו במשטרה בשילוב עברו הפלילי המכביד, מלמדים על המסוכנות הנשקפת ממנו לשלום הציבור. עם זאת, קצב התקדמותו של ההליך העיקרי אינו משביע רצון. המשיב עצור מזה תשעה חודשים אך משפטו טרם הסתיים ואין מדובר בהליך חריג או מורכב המצדיק זאת. ישיבת ההוכחות האחרונה שיוחדה לסיום פרשת התביעה בוטלה בשל אי התייצבות העדים, ואין לזקוף עיכוב זה לחובת המשיב. לכך יש להוסיף כי אף שבהחלטתו מיום 13.7.2017 נקבע כי הגיעה העת לסיים את שמיעת ההליך ועל כן יש להניח כי המועד לסיום פרשת ההגנה ייקבע בקרוב, נקבעו שני דיוני הוכחות נוספים רק לקראת סוף תקופת ההארכה.

אי לכך, בהינתן גילו הצעיר של המשיב ובעיקר בהינתן חלוף הזמן, נראה לי כי באיזון שבין מכלול השיקולים הצריכים לעניין יש לשוב ולבחון אפשרות להורות על חלופת המעצר הנזכרת בתסקיר שהגיש שירות המבחן, אף שזו נדחתה בעבר במסגרת ההחלטה לעצור את המשיב עד תום ההליכים.

11. אני מורה, אפוא, בשלב זה על קבלת הבקשה להארכת המעצר, אך אני מוסיפה ומורה כי במהלך תקופת ההארכה תיבחן האפשרות לשיחרור המשיב לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני. לשם כך יגיש הממונה על הפיקוח האלקטרוני לבית משפט השלום בתוך 30 ימים חוות דעת באשר להיתכנותו של מעצר בפיקוח אלקטרוני, כאמור בסעיף 22ב(ג) לחוק המעצרים ובתוך אותו מועד יגיש שירות המבחן תסקיר מעצר עדכני בעניינו של המשיב ובו יתייחס, בין היתר, לחלופת המעצר המתאימה. לאחר שיתקבלו התסקיר וחווות הדעת, יבחן בית משפט השלום את סוגיית המשך מעצרו של המשיב, ויכריע בה כהבנתו.

12. סיכומם של דברים - בכפוף לאמור בסעיף 11 לעיל, מוארך מעצרו של המשיב מוארך בתשעים ימים החל מיום 29.6.2017, או עד למתן פסק הדין בת"פ 71253-09-16 בבית משפט השלום בבאר-שבע, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ו בתמוז התשע"ז (20.7.2017).

עמוד 4

שופטת
